

תוכן עניינים

שער א': שיטת הבחירות לעיריות, למועצות האזוריות והמועצות המקומיות	1
פרק א': מבוא	1
פרק ב': מועצות אזוריות	3
פרק ג': רשימת חקיקה רלבנטית	5
שער ב': חוק הרשויות המקומיות בחירות - דברי הסבר ותמצית הלכה	7
פרק א': הגדרות	7
1. הדין	7
2. ההבחנה בין המפלגות המיוצגות בכנסת (וסיעות ורשימות הבת שלהן)	8
3. אופן ההצבעה של עצורים ואסירים, במסגרת הבחירות לרשויות המקומיות	8
פרק ב': דחיית והקדמת הבחירות	11
1. הדין	11
2. בעתירות בענייני בחירות עומד בית-משפט על הגשת עתירות במועד וללא שיהוי	12
3. דחיית מועד הבחירות	13
4. סמכות שר הפנים לדחות בחירות ברשות מקומית פלונית	13
5. סמכות השר להורות על עריכתן של בחירות	14
6. סמכות השר לדחיית מועד הבחירות	14
פרק ג': הזכות להיבחר - עבירה שיש עימה קלון	15
1. הדין	15
2. הוכחת קיומו של ליקוי בהליך הבחירות שעלול היה להשפיע על תוצאותיהן	17
3. האם קיימת למשיבה סמכות להאריך את המועד הקבוע בסעיף 7א לחוק ומהו אופן הפעלתה?	17
4. בעבירה בה הורשע העותר דבק קלון	18
5. משקבע המחוקק מתווה להצגת מועמדותו של אדם שהורשע בדין ונגזרו עליו למעלה מ-3 חודשי מאסר - שומה היה על העותר ללכת בדרך זו..	18
6. החלטה המונעת כיום מהמשיב 2 להתמודד בבחירות למועצת מגידל שמש, תהיה בבחינת "דיבור בשני קולות" ואף אפליה לרעה של המשיב 2	19
7. מכשול פשיטת הרגל כמועמד ראוי והולם לבחירות	19
8. תקופת חלוף השנתיים ממועד סיום הליך פשיטת הרגל צריכה לחלוף עד ליום האחרון שבו ניתן להציג מעמדות	19

9.	לא חלפו שנתיים מאז שניתן הצו המשחרר את העותרת מפשיטת הרגל	20
21	פרק ד': עבירה שיש עימה קלון - סעיף 6 לחוק יסוד הכנסת	21
1.	מבוא	21
1.1.	עקרונות יסוד	21
1.2.	נסיבות בהן בוצעה העבירה	24
1.3.	חלופי הזמן ומידתיות שבהטלת הקלון	25
1.4.	רום המשרה ושלטון החוק	26
1.5.	משמעות המונח "עבירה שיש עימה קלון" בדברי החקיקה השונים	27
1.6.	המבחנים והשיקולים שהותוו בפסיקה, לבחינת קיומו של "קלון" הדבק בעבירה המיוחסת לחשוד, לנאשם או למי שהורשע בה, יחולו, בהתאמה הנדרשת, גם בבחינת קלוניות העבירה בשיקוליו להשעיית עובד	28
1.6.1.	סוג העבירה - האם העבירה המיוחסת לחשוד, לנאשם או למורשע "כרוכה על-פי טיבה בקלון" - "האם הנסיבות המיוחדות שבהן בוצעה העבירה כרוכות בקלון"	28
1.6.2.	הרלבנטיות של הקלון; ההשלכה המיידית של הקלון על עניינו של עובד הציבור	30
1.6.3.	ההיבט הערכי-מוסרי שבעבירה	32
1.6.4.	מהות המשרה	33
1.6.5.	השפעת כהונתו בתפקיד של החשוד, על אופן הציבור במערכת הציבורית	34
1.6.6.	התאמת הדימוי המוסרי של העובד לתפקיד	34
1.6.7.	האם העבירה נעברה בעת מילוי התפקיד	35
1.6.8.	חלופי הזמן מאז בוצעו העבירות המיוחסות לחשוד או לנאשם	35
1.6.9.	האם מדובר במעשה חד-פעמי או מתמשך	36
1.6.10.	בחינת נסיבות המקרה לגופו לפי "אמת-המידה של האדם הסביר"	36
1.6.11.	מידת חיוניותו של המועמד למילוי התפקיד	37
2.	שר וחבר כנסת - השיקולים בהטלת קלון בעת הרשעה בדין פלילי ...	37
2.1.	הדין	37
2.2.	ההיסטוריה החקיקתית של סעיפים 42א ו- 42ב לחוק יסוד: הכנסת	38
2.3.	הרשעת חבר כנסת והטלת קלון	40
2.3.1.	תכלית הטלת הקלון	40
2.3.2.	עקרון המידתיות על הטלת הקלון (דעת מיעוט של השופט יואל צור בפרשת הנגבי)	41

2.3.3	ההיבט הדמוקרטי והזהירות שיש להפעיל את הטלת
43	הקלון
3.	תנאי הכשירות של מועמד למינוי כהונה ציבורית
45	3.1 כללי
46	3.2 ההגבלות הקבועות בחוק לכהונה ציבורית
47	3.3 שיקול-הדעת שמפעילה הרשות הממנה, עת מינויו של מועמד
52	4. התערבות הרשות השופטת בהחלטת ראש הממשלה למנות שר
52	4.1 הרכב הממשלה
53	4.2 התערבות הרשות השופטת בהחלטה של רשות אחרת
55	4.3 התערבות הרשות השופטת בהחלטות הממשלה ובהחלטות ראש הממשלה למינוי שר
60	5. על הזכות להיבחר וקלון
61	6. זכאות להיבחר לכנסת - שאלת הקלון
62	7. העותר הוא מי שנידון בפסק-דין סופי לעונש מאסר, וטרם חלפו שבע שנים מהיום שסיים לרצות את עונשו
63	8. הכריכה של הבטחה למתן ברכת ה' עם הצבעה עבור מפלגה מסוימת
63	9. מהי עבירה שיש עימה, בנסיבות העניין, משום קלון?
64	10. עתירה התוקפת את ההחלטה למנות את המשיב 4 - חבר הכנסת אריה דרעי - לתפקיד שר הפנים בממשלת ישראל
64	11. האם נפל פגם בהחלטתו של ראש הממשלה שלא להעביר מכהונתו את שר הכלכלה ופיתוח הנגב והגליל, חבר הכנסת הרב אריה מכלוף דרעי נוכח עברו הפלילי?
71	12. הבחירות לרשויות המקומיות ו"קלון" סעיפים 7-7א לחוק הרשויות המקומיות בחירות
71	12.1 האם קיימת למשיבה סמכות להאריך את המועד הקבוע בסעיף 7א לחוק ומהו אופן הפעלתה?
71	12.2 בית-המשפט קבע: בעבירה בה הורשע העותר דבק קלון
72	12.3 אין להתערב בקביעת בית-הדין, לפיה העבירה הפלילית בה הורשע המערער היא עבירה שיש עימה קלון. ההכרעה בשאלה האם עבירה פלילית בה הורשע אדם היא בת קלון, באופן הפוסל את אותו אדם לכהן או לשמש במשרה כלשהיא, תלויה בסוג העבירה, בהקשר ובנסיבות
73	12.4 במקבילית הכוחות הנדרשת, עומדים מנגד, סוג וחומרת העבירות, אשר במקרה זה הן עבירות חמורות שפגעו בציבור וחזרו על עצמן פעם אחר, במועדים שונים, בהיקפים נרחבים. בנסיבות אלה, לא ניתן לבכר את האינטרס האישי של הנאשם, על פני השיקול החשוב של הגנה על הציבור הרחב מפני עבירות אלה, ולהימנע מהרשעת הנאשם בדין ...

12.5 בית-המשפט סבר כי לצד הפסול הפלילי במעשיו של הנאשם, קיים פגם וכשל מוסרי ערכי חמור המחייב קביעת קלון נוכח תפקידו הציבורי של הנאשם כיו"ר היישוב. הנאשם עבר את העבירות המיוחסות לו במהלך ימים ארוכים בהם הלך את השב"ח באופן מודע מחושב ויזום עת בה דאג לנעול את המחסן בו שהה ולספק לו מידי יום מזון ומים למחייתו, וזאת בתקופת חירום וזעזוע קשה במדינה, ובעת שכוחות הביטחון מבצעים ביישוב סריקות במטרה לזכות את המקום מנוכחות מחבלים ובלתי-מורשים..... 73

12.6 אין כל ספק שהעבירות שעבר המשיב הן עבירות שפוגעות קשות ביותר בלב ליבה של מערכת המשפט עליה הוא אמור לשמור מתוקף תפקידו. אין כל ספק שעבירת זיוף ובפרט עבירות של זיוף של מסמכי רשות מרשויות המדינה, ייחשבו כעבירות שדבק בהן קלון. מעבר לכך המשיב הודה למעשה כי קיים קלון בעבירות אותם עבר וטען כי מדובר בקלון ברף הנמוך, למעשה כטיעון לעונש שיטיל עליו בית-הדין. בנסיבות העניין ראשית אנו קובעים כי מדובר בעבירה משום קלון..... 73

12.7 על-פי הוראת סעיף 44א(א) לפקודת הרופאים הגשת כתב אישום על עבירה שיש עימה קלון, מקימה כשלעצמה עילה להתליית רישיון הרופא שלו, וממילא להשתת הגבלות שמידתן פחותה מהתליית הרישיון. דומה שאין חולק על כך שכתב האישום מייחס למשיב עבירה שיש עימה קלון בנסיבות העניין. זאת אף בשים-לב לכך שעל-פי כתב האישום כשל המשיב בקבלת שוחד וביצוע מעשי מרמה, תוך שימוש ברישיונו לעסוק ברפואה..... 74

12.8 אין להתערב בקביעת בית-הדין, לפיה העבירה הפלילית בה הורשע המערער היא עבירה שיש עימה קלון. ברי, כי נפל פגם מוסרי חמור בהתנהגותו של אדם, ולא-כל-שכן עובד מדינה, היוצר קשר, בודעין, מספר פעמים, עם חברי ארגון טרור רצחני, הפועל לשם השמדת מדינת ישראל והרג אזרחיה. יש לראות פגם מוסרי זה אף ביתר חומרה, עת המעשים הפסולים נעשים בידי עובד מדינה, החובר לאלו המבקשים להשמיד את המדינה. במעשיו אלה פעל המערער "כנושך את היד המאכילה אותו", והותרו כעובד בשירות המדינה תטיל צל כבד על שירות המדינה בכללותו..... 74

12.9	בהינתן כל אלו, עלינו לבחון האם "בנסיבות העניין" יש בעבירות בהם הורשע המשיב משום "קלון", ולצורך כך עלינו לפנות לעקרונות המנחים שהותוו בפסיקת בתי-המשפט ובתי-הדין המשמעתיים על-מנת לקבוע האם במקרה שבפנינו מתקיים "קלון". המחוקק לא קבע מבחן מוגדר של רשימת חוקים או מעשים שיש בהם קלון, לא בחוק לשכת עורכי-הדין ולא בחקיקה אחרת הנסמכת על הקביעה של "קלון". לאור זאת, הלכה פסוקה היא כי המונח "קלון" איננו מונח הנושא הגדרה ממצה או נוקשה אלא הינו מונח הנתון לקביעתה של הערכאה השיפוטית בשים-לב לטיבה ואופייה של העבירה, סוג הנאשם שביצע את העבירה ונסיבות העניין בהן נעברה.	75
12.10	מושג "הקלון" הוא מושג עמום משום שאינו מוגדר בחוק אלא שאוב מעולם המוסר והוא מגלם בחובו קביעה ערכית של נורמות התנהלות נאותה. בהיותו מושג עמום, נקבע בפסיקה כי עבירה שיש עימה קלון, היא עבירה שדבק בה פגם מוסרי חמור.	75
פרק ה': פסילת נבחר מכהונה		77
1.	חבר מועצת עיר - פסילה לכהונה.	77
2.	סעיף 20(א) לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), תשל"ה-1975 - סמכות בית-המשפט להטיל קלון על העבירה.	78
3.	ראש מועצה ציבורית (אזורית) והשתת קלון.	82
4.	פסלות מלשמש חבר מועצה על-פי סעיף 101(7) לצו המועצות המקומיות.	86
5.	מנכ"ל עירייה - המסגרת הנורמטיבית והעקרונות שהותוו בפסיקה בעניין מינוי עובדי ציבור שנחשדים בפלילים.	89
6.	עתירה לדיון נוסף - בעודו מכהן כראש המועצה המקומית אבו-סנאן הורשע בעבירות של מרמה והפרת אמונים.	91
7.	אימתי סטיה מן השורה של עובד-ציבור תהווה עבירה פלילית ותצדיק את הרשעתו בהפרת אמונים.	92
8.	האם יש קלון בעבירה הספציפית בה הורשע המשיב?	92
פרק ו': פנקס הבוחרים - בקשה לתיקון		95
1.	הדין.	95
2.	תיקון הרישום בפנקס הבוחרים.	96
3.	החלטת ועדת הבחירות לעיר ערד שלא לכלול את העותרים בפנקס הבוחרים.	97
4.	מענו של הבוחר.	97
5.	רק מי שזכאי לבחור ולהשפיע בדרך זו על תוצאת הבחירות רשאי להיבחר בעצמו ולייצג את התושבים ברשות.	97

6.	לא ניתן לפרש את שיקול-הדעת הניתן לשר בדונו בבקשה לתיקון הרישום, כמאפשר לו לקבל החלטה המנוגדת ללשון החוק או מוסיפה על הזכאויות שנקבעו בו	98
פרק ז': מקומות קלפי והצבעת אנשים המוגבלים בניידות		99
1.	הדין	99
2.	בקשת נכים לאפשר להם להצביע באותן קלפיות גם אם על-פי ההסדר שנקבע בדין אין הם אמורים להצביע בהן אלא בקלפיות אחרות	101
פרק ח': רשימת מועמדים		103
1.	התנאים לתיקון רשימה	103
2.	פסילת רשימה בשל מחיקות ותיקונים ברשימת המועמדים	103
3.	במקרים קיצוניים יכול בית-המשפט בכל זאת להכשיר את הרשימה כפי שהוגשה אם מצא הוא לנכון שהדבר נדרש לשם עשיית צדק	103
4.	האם הליקוי האמור הוא בגדר ליקוי שניתן לתיקון במסגרת המותווית בסעיף 40 לחוק, או שמא מדובר בליקוי בלתי ניתן לתיקון הפוסל את הרשימה?	104
5.	המועד האחרון להפקדת הערבון	104
6.	מהו הצדק במקרה דנן? מה יממש יותר את רצון הבוחרים, כאשר אין ספק שהנוגעים בדבר פעלו בתום-לב?	105
7.	הגשה כפולה של שתי רשימות בניגוד לקבוע בחוק הבחירות	105
8.	בקשתם של העותרים איננה לאפשר להם להשתתף בבחירות, אלא משאלתם היא למנוע מהמשיבים 3 להשתתף בבחירות	106
9.	האם נפל פסול, בהתייחס להוראת סעיף 35(א), בעצם הגשת שתי הרשימות?	106
10.	רשימת המועמדים שהוגשה על-ידי העותר לוקה בפגם יסודי היורד לשורש העניין, שכן לא נכלל בה מספר מינימלי של מועמדים	107
11.	קבלת הרשימה לשם בחינה בדיקה ואישור ככל שניתן לאשרה, כך לכאורה, אין בה כדי ליצור מניעות מלפסול אותה, כשעל-פי החוק יש לעשות כן	108
12.	מחיקת מועמד אינה "ליקוי" שמנהל הבחירות רשאי להורות על תיקונו	108
13.	תיקון באמצעות טיפקס של פרטים ברשימת המועמדים	109
14.	עתירה למתן אורכה להגשת רשימת מועמדים למועצת העיר	109
15.	הסכמה נדרשת לצורך שימוש מטעם העותר באות 'ב'	110
16.	מבחן של "וודאות קרובה" לאפשרות של הטעיה	110
17.	העילות לפסילת רשימה	110
18.	האם קיימת וודאות קרובה כי רישום בשם פלוני יביא להטעיית הציבור?	111
19.	מדובר בטעות בתום-לב שאין עימה כל חשש מפני כוונה לפגוע בטוהר הבחירות או מפני קנוניה כלשהי בהם מעורבים הנוגעים בדבר	112

20. האם סעיף 40 לחוק מאפשר תיקון של ליקוי כגון היעדר חתימה על טופס הסכמה?.....	112
21. תיקון רשימת המועמדים.....	112
22. האם ניתן היה לתקן את הרשימה ולהוסיף חתימות של המועמדים על טפסי ההסכמה?.....	113
23. המועד הסופי והמוחלט לאישור הרשימה על כינויה וסימונה.....	113
24. מהן אותן הראיות מהן ניתן ללמוד אודות מטרותיה ומעשיה של רשימת מועמדים שיש בהן כדי להביא למניעת השתתפותה בבחירות?.....	114
25. מספר המועמדים "לא יפחת משליש מחברי המועצה העומדת לבחירה".....	114
26. אמות-המידה להתערבותו של בית-המשפט בפסק-דינו של בית-המשפט לעניינים מינהליים בעתירת בחירות.....	115
27. שאלת מיקום מרכז חיו של העותר, האם מקום מגוריו הקבוע ביום הגשת רשימת המועמדים היה באלעד?.....	115
28. בענייני בחירות נדרשת הקפדה מיוחדת בנושא השיהוי.....	116
29. שלושה מקרים שונים של רשימות מועמדים שהוגשו באופן שהוביל לפסילתן.....	116
30. אמת-המידה להתערבות בפסק-דין סופי.....	117
31. האפשרות למנכ"לים שהתפטרו מתפקידם להשתתף בבחירות עתידיות, ולמנכ"לים מכהנים לכלכל צעדיהם לעתיד, בהתאם לתקופת ה"צינון" החדשה שנקבעה בחוק.....	117
32. לא ניתן עוד לראות בנתון המופיע בפרוטוקול כבעל "מעמד-על" מחייב הגובר על כל מניין מאוחר יותר של אותו ספר בוחרים.....	118
33. תנאי הפסילה למועמדות כחבר וממלא מקום מועצת העירייה באריאל.....	118
33. חוקיותן של תקנות שעת החירום בדבר אמצעי זיהוי.....	119
34. אי-קבלת רשימה בשל אי-הפקדת ערבון במועד.....	119
35. שינוי סדר המועמדים ברשימת מועמדים.....	119
36. נוכח המועדים הקצרים ביותר שנקבעו בחוק לפעולות שונות, על-מנת להבטיח את עריכת הבחירות במועדן, להבדל זה תהיה, בדרך-כלל, חשיבות מכרעת.....	120
37. בפני פקיד הבחירות הונחה רשימה אשר אינה עומדת בדרישות החוק, זמן קצר ביותר לפני חלוף המועד האחרון להגשת רשימות.....	120
38. תוקפה של רשימה המשתתפת בבחירות, הרכב הרשימה ופסלות מי מבין חברי הרשימה להיבחר תוכרע במועד סביר לפני קיום הבחירות.....	120
39. תיקון את שם הרשימה באופן שיכלול גם את התוספת המציינת את שמו של העומד בראש הרשימה.....	121

40.	אם סבר המשיב, שהפרקטיקה שהיתה נהוגה בעבר, בטעות יסודה, הייה עליו לנקוט בצעדים הדרושים כדי להבהיר עמדה זו לנוגעים בדבר, מבעוד מועד. משלא נעשה הדבר, זכאיות העותרות לסעד.	122
41.	התיעוד הנדרש מכוח החוק.	122
42.	הרשימה נותרה בלא מועמד לראשות הרשות.	123
43.	האם בדין נפסלה הרשימה בשל היעדר רשימת מועמדים בחוברת השניה?	123
44.	המונח "שינויים אחרים" יש לפרשו בהרחבה רבה כפי משמעותו המילולית והוא כולל בתוכו כל שינוי ברשימת המועמדים, לרבות שינוי או תיקון שמה של רשימת מועמדים.	124
45.	כל אחת משתי רשימות המועמדים שהגיש העותר לא עמדה בתנאי הסף לאישור הרשימה.	124
46.	במקרה דנן לא מתקיימת ההטעיה הדרושה כדי לפסול את שם הרשימה.	124
47.	רשימת המועמדים המוגשת תכלול גם את כינוי הרשימה.	125
48.	בקשת העותרים כי יורשו להשתמש בסימון של האות י' לבדה, כאות יחידה של רשימתם בבחירות.	125
49.	עתירה נגד סירוב החלטת מנהל הבחירות לאשר מועמדים, לא יאוחר מהיום ה- 17 שלפני יום הבחירות.	126
50.	האם תינתן לעותרים אזרחות ישראלית?	126
51.	ערבית כלשון רשמית ועקרון השוויון.	127
52.	העותר החמיץ את המועד להגשת העתירה.	127
53.	האם מדובר ב"ליקוי" שעל-פי החוק שניתן לתקנו אם לאו?	128
54.	איסור שימוש באותיות תפוסות.	128
55.	אפילו שגתה המשיבה כשקיבלה לידיה את החוברת ולא החזירה אותה למוסרה, עדיין אין בכך כדי לאפשר תיקון.	129
56.	העותר לא הצליח לשכנע כי הוא לא חתם פעמיים על הסכמתו להיות מועמד.	129
57.	הקפדה על לוח זמנים למעוניין להבחר.	129
58.	מחיקתו של המועמד התשיעי לא היתה כדין.	130
	פרק ט': אופן הצבעה - ספירת קולות - קולות פסולים - פרוטוקול - בדיקה	131
1.	סך הקולות הכשרים.	131
2.	האם פסילתם של פתקי ההצבעה שנכתבו בכתב יד, בשל גרש שהוסיף המצביע לצד האות המסמל את הרשימה, היא כדין?	131
3.	החלטת ועדת הבחירות לפסול את הפתקים המקופלים.	132
4.	עצם העובדה שנפלו ליקויים בתהליך הבחירות אינה מחייבת בהכרח פסילתן של הבחירות ועריכת בחירות חדשות, בין בכלל ובין בקלפי מסויימת.	132

5. יש בקיפול פתק סכנה או חשש לזיהויו של המצביע או לפחות השתייכותו לקבוצה של מצביעים או כראיה למילוי הסכם כלשהו בקשר להצבעה.....	133
6. ספירת הקולות.....	133
7. האם התיבה "אות" בצמד-התיבות "אות הרשימה" שבסעיף 61(ג) (או "האות" בתלת-התיבות "האות עם הכינוי"), האם אותה "אות" יכולה שתהיה אך האות בערבית כפי שאושרה לפי סעיף 51(ב) לחוק?.....	134
8. בוחר משתמש בפתק ריק ומסמן בכתב-ידו את האות הערבית של הרשימה בה בחר ; את האות הערבית - ואותה בלבד. האם הפתק כשר הוא אם פתק פסול?.....	134
9. בקשה לפסול את הבחירות בקלפי ספציפית.....	134
10. מה מותר לכתוב על פתק הצבעה.....	135
פרק י': חלוקת מנדטים.....	137
1. הדין.....	137
2. חישוב מתוקן של חלוקת המנדטים.....	137
3. פתיחת מעטפות שנפסלו על-ידי ועדת המשנה של וועדת הבחירות.....	138
פרק י"א: ערעור בחירות - ביטול בחירות.....	139
1. כללי.....	139
2. אין בליקויים אלה שאינם יורדים לשורש הבחירות, לשמירה על טוהר הבחירות, שאין בהם פגיעה ברצון הבוחר - כדי לבטל תוצאות הבחירות.....	142
3. אין מקום לפצל את הדיון ולדון בטענותיו הערעוריות של המבקש בשלב הנוכחי.....	142
4. פטור מתשלום אגרה.....	142
5. בקשה להצהיר על בטלות הבחירות לראשות המועצה המקומית.....	143
6. כי אחד בתצהיר ושנים בחקירה הנגדית. ולא בעניינים של מה בכך, אלא בעניינים שהם יסוד לבקשה.....	143
7. טענת המערער כי נפלו ליקויים ופגמים מהותיים בהליך הבחירות, שעלולים להשפיע על תוצאות הבחירות.....	144
8. כמה מצביעים הצביעו עבור המשיבה 3 בקלפי 6?.....	144
9. המועד להגשת ערעור בחירות על תוצאות הבחירות.....	144
10. מחיקת ההליך במקרה הנוכחי נובעת מכך שהמערער מודע לעובדה שהוא זקוק לזמן נוסף לצורך גיבוש מסד הנתונים העובדתי שיוכל לתמוך בטענותיו.....	145
11. ליקוי היורד לשורש העניין הוא ליקוי הפוגע בתכלית הבחירות, דהיינו ליקוי הפוגע ברצון הבוחרים ופוגע בטוהר הבחירות.....	146
12. מתן עדיפות לפרוטוקולים המחייבים והחתומים של ועדות הקלפי.....	146

13.	ליקויים נטענים בפעילות הקלפיות	146
14.	ביחס לליקויים נקבע בפסיקה כי לא כל ליקוי יכול להצדיק ביטולן של בחירות וכי נדרשת פגיעה חמורה בסדרי הבחירות ונדרש ליקוי היורד לשורשו של עניין שעלול היה להשפיע על תוצאות הבחירות	147
15.	הליקוי המשמש עילה לערעור הוא "שקולות שניתנו בעד רשימת מועמדים מסויימת הושגו שלא כחוק"	147
16.	הטענה לשני ליקויים היורדים לשורשו של עניין ואשר עלולים היו להשפיע על תוצאות הבחירות	148
17.	נטל ההוכחה להוכיח קיומו של ליקוי כאמור הוא נטל מוגבר	148
18.	דחיית מועד עריכת הבחירות החוזרות עד להכרעה בערעור	149
19.	סדרי הדיון בהליכי ערעור בחירות והשאלה האם ניתן לזמן עדים ולשמוע ראיות במסגרת הליך שכזה	149
20.	עריכת בחירות חדשות הן למועצת הרשות המקומית בית שמש והן לראש הרשות המקומית בית שמש	150
21.	טענות בדבר אי-סדרים בניהול הקלפיות לרבות זיוף פתקי הצבעה, ליקויים שנפלו בפרוטוקולים ופגיעה בסדרי בחירות	150
22.	פתיחתן מחדש ועיון בפתקים ב- 6 קלפיות	151
23.	לא כל ליקוי בניהול הבחירות מצדיק את ביטולן של תוצאות הבחירות. החיים מלמדים אותנו כי תקלות עלולות לקרות, בין בתום-לב, בין בשל חוסר ניסיון ובין מטעמים פסולים	151
24.	טענת הפרסום הפוגעני	152
25.	המערער עשה דין לעצמו, עיין בפתקים וצילם אותם שלא לפי צו בית-המשפט	152
26.	רשות ערעור על פסק-דין שניתן בערעור בחירות תינתן רק "בשאלה משפטית"	152
27.	ביטולן של תוצאות הבחירות שהתקיימו לראשות העירייה טמרה	153
28.	ביטול בחירות בנימוק לקיומן של שיטות פסולות לצורך השגת תמיכה מבוחרים פוטנציאליים	153
29.	הליקויים הנטענים הם בעיקרם של דברים פגמים לא מהותיים במסמכי הבקרה שאינם יורדים לשורשו של עניין ואינם מצדיקים את ביטול הבחירות	154
30.	פרשנותו הראויה של סעיף 73(א) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), התשכ"ה-1965	154
31.	שני תנאים מצטברים לביטול בחירות	155
32.	האם נפלו טעויות בספירת הקולות בבחירות שהתקיימו למועצת העירייה של ראשון לציון?	155
33.	מצביעים מתחזים	156
34.	ביטול הבחירות לעיריית ומועצת בית-שמש ועריכתן מחדש	156
35.	נטל ההוכחה המוטל על מי שטוען לליקוי בהליך הבחירות	157

36.	רמת ההוכחה הנדרשת בטענת שוחד	157
37.	יישום הלכת חרזאללה	157
38.	במסגרת ערעור שכנגד מוגבל בעל הדין להעלאת נושאים שיש להם זיקה לעניין שבהודעת הערעור הראשי	158
39.	אמנם, בידי המבקש נתונה הרשות להגיש את בקשת רשות הערעור ביום האחרון האפשרי אך ברור כי בית-המשפט יבחן את הטעם לשיהוי בהגשת הבקשה	158
40.	השיהוי שנקט המשיב בהגשת בקשת רשות הערעור איננו סביר שכן אינו מאפשר דיון ענייני בבקשה	159
41.	בקשה לשינוי כותרת	159
42.	דחיית ערעור בחירות בלי לחכות לסיום חקירת המשטרה בתלונות על עבירות פליליות שבוצעו במהלך הבחירות	159
43.	טענה לאי-סדרים בבחירות המצדיקים את ביטולם	160
44.	האם בשים-לב לשני פגמים שהוכחו ראוי היה לפסול את הבחירות למועצת ג'ולג'וליה?	160
45.	טענות שונות באשר לפגמים שונים שנפלו בניהול הבחירות ובאשר לכשרותם של חלק מן הקולות	161
46.	המבקש לא עותר להכריז עליו כעל הזוכה בבחירות, אלא מבקש להורות על ביטול הבחירות וקיומן מחדש	161
47.	שוחד בחירות מהווה ליקוי הנחשב עילה לביטול הבחירות	161
48.	שיטות פסולות לצורך השגת תמיכה מבוחרים פוטנציאליים	162
49.	נגיעת הרשות השופטת במעשה הבחירה של תושבים את נבחריה חייבת, נדרשת, וצריכה להיעשות בזהירות מירבית ובעין פקוחה ובמטה חד ורב תובנות	162
50.	תקלה חמורה בקלפיות רבות	163
51.	יבוטלו הבחירות רק אם נראה "שהליקוי המשמש עילה לערעור עלול היה להשפיע על התוצאות"	164
52.	מניעת כינוסה של ועידת האגודה	164
53.	ביטול הבחירות באזור קלפי מס' 1 ועריכתן שנית	164
54.	חלוקת המנדט העודף השביעי	165
55.	אין "עננה פלילית" המרחפת מעל הליקויים	165
56.	פגמים שנפלו ברובם במסמכי הבקרה ואין מדובר בליקויים מהותיים	166
57.	הליקויים הנטענים בניהול הבחירות	166
58.	מתן צו עשה לעריכת בחירות חוזרות	167
59.	נטל ניהול הליך של ערעור בחירות ונטל הוכחת הטענות בדבר ליקויים בהליך	167
60.	חילוט עירבון או השבתו	168
	פרק י"ב: תעמולת בחירות	169

169.....	1. הדין
2. נפקות פסקי ההלכה לגבי הליכי הבחירות ומידת החיוב שבהם לגבי	
169.....	אדם חרדי
171.....	פרק י"ג: עבירות בחירות - עניינים שונים
171.....	1. שאלת הפרשנות של זכות העיון
2. אין לקיים הליך של צו מניעה האוסר הצבעה על מאן דהו כל עוד הוא	
171.....	רשום בפנקס הבוחרים כזכאי להצביע
3. מהו היקף סמכותו של יושב-ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת	
172.....	למתן צווי מניעה?
4. ביטול בחירות לראשות המועצה המקומית לכיש בגין מתן שוחד	
172.....	בחירות
5. פרשיות המראות לדעת המערער שחיתות ושוחד במועד הסמוך	
172.....	לבחירות
173.....	6. "קניית קולות"
173.....	7. השוחד ועונשו
8. עבירה של הצבעה שלא כחוק, לפי סעיף 190(1) לחוק הרשויות המקומיות	
174.....	(בחירות), התשכ"ה-1965
9. עבירה של הסכמה לקבל שוחד כדי להצביע עבור מועמד מסויים	
175.....	בבחירות
175.....	10. שוחד קואליציוני
11. פרשיות שוחד הנוגעות להקמת הקואליציה העירונית בעיר	
176.....	חדרה
12. דרגות של הסתברות לעניין האפשרות שהליקוי שנתגלה ישפיע על	
176.....	תוצאות הבחירות
13. עיון בפתקי הצבעה	
176.....	14. זכות העיון - פתקי ההצבעה שבהם נכתב שמו של המועמד בכתב יד,
177.....	ושלא בעט כחולה
15. בקשה לפתיחה וספירה של קלפיות	
177.....	16. עיון בפתקי הצבעה
178.....	17. פסילת כל הקולות שנמנו במעטפות הכפולות
178.....	18. בקשה לצילום ועיון בפרוטוקולים ובפנקסי הבוחרים בכל
179.....	הקלפיות
179.....	19. טענה לשגיאה במניין הקולות בקלפיות
20. פתקים בהם נרשם שמו של המועמד בעיפרון, או בדיו שאינו בצבע	
180.....	כחול
21. מעגל האנשים שאינם רשאים ללוות את הבוחר כדי לעזור לו בפעולות	
180.....	ההצבעה
180.....	22. קלפי נגישה למוגבלי ניידות
181.....	23. חוקיותן של תקנות שעת החירום בדבר אמצעי זיהוי

24.	ליקויים בהליך ההצבעה ובספירת הקולות	181
25.	שבועה מהי?	182
26.	בקשה להורות על קיומן של בחירות חדשות	183
27.	פתיחת מעטפות שנפסלו על-ידי ועדת-המשנה של ועדת הבחירות	183
28.	תיקון את תוצאות הבחירות וחלוקת המנדטים	184
29.	הנאשם, בתיאום עם בעלי תפקידים אחרים בקלפי היה שותף לסימון אנשים רבים לרשימת המצביעים באופן הנחזה כאילו אנשים אלו הצביעו בקלפי, הגם שאותם אנשים מעולם לא התייצבו ביום הבחירות בקלפי	184
30.	עבירה של שוחד בחירות ועבירה של ניסיון להשפיע על בעל זכות הצבעה ועבירת עדות שקר	185
31.	טענה כי פתקי הצבעה היו פסולים, כיוון שלא נכתבה עליהם אות הרשימה	185
32.	הטיית תוצאות הבחירות	186
33.	טוהר הבחירות	186
34.	הנאשם הציג עצמו בפני חברי ועדת הקלפי כמי שמופיע ברישיון הנהיגה בכוונה לבחור במקומו	187
35.	הנאשמת התייצבה בקלפי, הציגה תעודת זהות של אחרת והזדהתה בשמה של האחרת	188
36.	הסכמה לקבל שוחד כדי להצביע עבור מועמד מסויים בבחירות	188
37.	טענה בדבר הפרה צפויה של הסכם חלוקת כהונה ציבורית של חברות במועצה מקומית זיכרון יעקב	189
38.	בית-המשפט רשאי לחרוג ממתחם העונש שקבע במידה ומצא כי הנאשם השתקם או קיים סיכוי של ממש כי ישתקם	189
39.	רב קבילה שהורשע בקבלת שוחד	189
40.	המקרה הנוכחי, אינו מצדיק לפי הפסיקה השתת עונש מאסר בפועל	190
41.	הנאשם, במטרה לזכות בבחירות, הוציא מכיסו סכומי כסף גדולים מאד העולים על מגבלת הסכומים המירביים הקבועים לתרומות בחוק ובהנחיות הנ"ל, באמצעותם מימן את מסע הבחירות של רשימתו "מהפך"	190
42.	האם יש קלון בעבירה בה הורשע המבקש?	191
43.	עבירת השוחד היא עבירה שמטבעה נושאת עימה קלון, ועניין זה בצירוף אופי המעשים שביצע הנאשם, מצדיקים את הקביעה כי במעשיו של הנאשם דבק קלון	191
44.	האם המסמך שהנאשמים הואשמו כי עשו בו שימוש, מהווה "מידע פנקס" כהגדרתו בחוק הבחירות?	192
45.	ניסיון להצבעה שלא כחוק וניסיון הפרעה לבחירות	192

46.	שחיתות ואי-פרסום הסכמים	193.....
47.	הפרעה לבחירות	193.....
48.	מתן טובת הנאה לבוחרים פוטנציאליים	193.....
49.	המסקנה בדבר הטלת עונש מאסר של 3 חודשים על הנאשם 1 לקחה בחשבון נסיבותיו המיוחדות של המקרה, שהן חשיפת ההסכמים הפסולים על-ידי הנאשם 1	194.....
50.	החליפו את פתקי הבוחרים שהצביעו למפלגות חילוניות, בפתקי הצבעה של מפלגות חרדיות	194.....
51.	עבירת ושחיתות ואיומים	195.....
52.	מהות המתת הכספי	195.....
53.	האם לנוכח חומרת העבירות יש מקום להקל בעונש של הנאשם משום שלצורך ביצוע נבחר עבריין שאישיותו כנועה ופסיבית?	196.....
54.	יריביו של הנאשם לבחירות, חשדו כי הנאשם נתן שוחד בחירות במושב רווחה	197.....
פרק י"ד: הסכם פוליטי		199.....
1.	מבוא	199.....
2.	מהותו של ההסכם הפוליטי	200.....
3.	מה בין ה"הסכם הפוליטי" ל"הסכם הרגיל והמקובל"	200.....
4.	תוקפו של "הסכם פוליטי" ואכיפתו	201.....
4.1.	ביקורת שיפוטית על הסכם פוליטי	201.....
4.2.	הגישות השונות בהלכה הפסוקה	202.....
4.3.	גישות מומחי המשפט	211.....
5.	ניתן לאכוף הסכמים פוליטיים אשר המרכיב הפוליטי בהם איננו מובהק	212.....
6.	תמצית ההלכה הפסוקה - בית-משפט עליון	213.....
6.1.	האם ניתן להטיל את מלאכת הרכבת הממשלה על ח"כ בנימין נתניהו, בהינתן כי תלוי ועומד כנגדו כתב אישום חמור הכולל שלושה אישומים בעבירות שיש עימן קלון: שוחד, מרמה והפרת אמונים? האם יש לפסול סעיפים שונים בהסכם הקואליציוני שנחתם ביום 20.04.20 בין סיעת כחול לבן וסיעת הליכוד בהיותם מנוגדים לחוק או לתקנת הציבור	213.....
6.2.	החובה לפרסם הסכמים קואליציוניים	214.....
6.3.	אין הסכם פוליטי בין משיבים אלה	215.....
6.4.	לעתירה לא קדמה פניה למשיבים ורק בשל כך אין מנוס מדחייתה על-הסף מחמת אי מיצוי הליכים	215.....
6.5.	מדובר בסעיף הצהרתי, המכוון למשמעת קואליציונית, אך אינו מונע לא מן השרים ולא מחברי הכנסת להביע דעתם בהליכים כדין	215.....

6.6 הדעת נותנת כי הכנסת והממשלה לא תסתכנה להשתית חקיקה על כרעי תרנגולת מובהקים	216
6.7 האם היה מקום לאכוף את ההסכם הכולל, כפי שקבע בית-המשפט המחוזי?	216
6.8 הצעת שוחד במסגרת הסכם קואליציוני	217
6.9 הסכם רוטציה	218
6.10 סירוב המבקש לפנות את מקומו במועצת העיר	219
6.11 אין עילה להתערבות שיפוטית בהסכמים פוליטיים הנכרתים בשיטה קואליציונית שנועדו לשמר יציבות שלטונית	219
6.12 האם במקרה דנן מתקיימים אותם תנאים קיצוניים וחריגים המצדיקים את התערבותו של בית-המשפט בהסכם פוליטי?	220
6.13 ביצוע בפועל ולאחר הליך של חילופי תפקידים	221
6.14 הסכם רוטציה כהסכם פוליטי	221
6.15 כוונה לקנות תמיכתה פוליטית בכסף	223
6.16 המשיבים שהגישו את התביעה על יסוד החלטת הרוטציה, לא הוכיחו כי החלטה זאת היא הסכם, ומכל מקום לא הוכיחו שהחלטה זאת היא הסכם משפטי	223
6.17 הפרה של הסטטוס קוו בענייני דת	224
6.18 מה דינו של הסכם בו מחלקים ביניהם השותפים להסכם פוליטי את המשרות שהסמכות למנות נושאיהן תהיה בתחומם, לרבות המשרות אשר בצידן שכר כספי ממש הכרוך בפעולתו של נושא המשרה?	225
6.19 מה כוחם של מכתבי ההתפטרות, שהופקדו על-ידי העותרים לפני הבחירות, להוביל להפסקת כהונתם במועצת העיר? ומה כוחן של ההתחייבויות להתפטר, עליהן חתמו העותרים לפני הבחירות?	226
6.20 פסילת סעיף בהסכם קואליציוני שלפיו יהיה "סגן שר במעמד של שר"	226
6.21 שפיטותו של הסכם פוליטי	228
6.22 הסכמים לבחירות למוסדות הלשכה	229
7. תמצית הלכה - בית-המשפט המחוזי	231
7.1 הסכם פוליטי מובהק - סעיף הרוטציה	231
7.2 הפרה ברורה של ההסכם	232
7.3 הסכמים קואליציוניים - שינוי נסיבות	232
7.4 הטענות ועילות התביעה הצומחות מהן אינן ראויות לבירור בטרם מחיקת התביעה על-הסף	233
7.5 האם ראוי וניתן להעניק סעד הצהרתי שמשמעותו אכיפת הסכם פוליטי - חיוב נבחר ציבור להתפטר מתפקידו בשל התחייבות חוזית שנתן?	233
7.6 האם הסכם 2010 בוטל?	234

7.7 הטענה בדבר הפרתו של הסכם פוליטי והדרישה לאכיפתו, מבלי לקבוע עמדה לגבי מערכת הדינים החלה עליו והתרופות האפשריות הנגזרות ממנה, היא טענה הראויה להישמע ולהידון בין כתליו של ההליך המינהלי.....	235
7.8 אין מקום לאכוף את ההסכם ואין לחייב את המשיב להתפטר ואפילו לא להכריז על-כך.....	235
7.9 אין לומר כי בית-הדין נהג בניגוד לכללי הצדק הטבעי.....	236
7.10 לא היה מקום שבית-המשפט יכריז על בטלותו בלי לאפשר למערער לטעון טענותיו ולהביא ראיותיו בסוגייה זו.....	236
7.11 עבירות השחיתות בקשר לבחירות לא היו עלולות להביא לשינוי בתוצאת הבחירות.....	237
7.12 האם הסכם הרוטציה תקף ומחייב, וביטולו על-ידי המשיב נעשה שלא כדין, כפי שטען המבקש; או שמא הוא בטל מדעיקרא, כפי שטען המשיב?.....	238
7.13 הסכם פוליטי דוגמת ההסכם דנן, הוא הסכם שהוראותיו נתפסות כבלתי אכיפות אינהרנטית.....	239
7.14 האם הסכם שנערך בין מתמודדים למשרת נבחר ציבור עובר למועד הבחירות ניתן לתקיפה במסגרת עתירה מינהלית מכוח החוק? ואם לאו, לאיזו ערכאה נתונה הסמכות לדון בשאלה שבמחלוקת בין הצדדים?.....	239
7.15 לא הובאו נתונים מיוחדים המראים כי המקרה דנן הוא אחד המקרים החריגים המיוחדים שבהם מוצדק לאכוף הסכם פוליטי.....	240
7.16 הסכם רוטציה שלא פורסם בטל מחמת היותו סותר את תקנת הציבור.....	241
7.17 ניתן פסק-דין שלפיו הוצהר כי על המשיב להתפטר מכהונתו כחבר מועצת העירייה של העיר רמלה - המשיב לא התפטר.....	241
7.18 המשיב חייב להתפטר מכהונתו כסגן ראש המועצה.....	241
7.19 הדרישה בדבר חובת הגילוי והפרסום של הסכם פוליטי.....	242
7.20 התערבות בשיקול-הדעת של כל חברי המועצה - סותרת את הדין ואת ההליך הדמוקרטי.....	242
7.21 האם נכרת הסכם שהינו חוזה משפטי מחייב בנושא רוטציה בין נבחרי הרשימה לצורך כהונתם כחברי המועצה?.....	244
7.22 בקשה לחייב את המשיב להתפטר מתפקידו כראש המועצה המקומית.....	244
7.23 זכותו של ציבור הבוחרים לדעת מהם הסעיפים החשאיים הנרקמים בחדרי חדרים.....	245
7.24 ההסכם שקיומו נטען, לא פורסם לפני הבחירות באופן ראוי, פרסום שהוא תנאי חיוני לתקפותו.....	246

246.....	7.25 על המשיב להשיב לאשמה
8.	תמצית ההלכה הפסוקה - בית-משפט לעניינים מינהליים - בית-משפט שלום ובית-הדין לעבודה.....247
8.1	המקרה דנן הוא אחד מאותם מקרים מיוחדים (אך ברורים) בהם מתקיימים התנאים לסילוק התביעה על-הסף.....247
8.2	העיקרון של ייצוג יחסי של הסיעות בוועדה המקומית.....247
8.3	שטר חוב שנחתם על-ידי המבקש, וזאת על-מנת לאכוף את ההסכם הפוליטי.....248
8.4	השבת הלוואה אישית לצורך מימון קמפיין הבחירות.....249
8.5	סעד של פיצויים במקרה של הפרת הסכם.....249
8.6	הסכם פוליטי הכולל התחייבות למתן תמורה כספית אישית, הינו מנוגד לתקנת הציבור ופסול מעיקרו.....250
8.7	פיצויי פיטורים - טענת קיזוז.....250
8.8	ניסיון לכפות פיטורים פוגע באושיות הדמוקרטיה ויש להותיר את המחלוקת להכרעת הבוחר בבוא העת.....251
8.9	אין לומר כי הנתבע הפר את ההסכם, אלא כי התובע ויתר על מימושו.....252
8.10	ההסכם אינו בעל נפקות משפטית מחייבת המניבה זכויות וחובות מתחום המשפט הפרטי.....253
8.11	עצם קיומו של הסכם פוליטי עם מועצת יש"ע, אינו מלמד על היעדרם של החלטות ממשלה או שיקולי בטיחות ביסוד הצו.....254
8.12	הבטחה של נבחר ציבור, איננה ניתנת לאכיפה, ובוודאי אם ניתנה בתוקף פעולותיו כנבחר ציבור או כמי שביקש מהציבור שיבחר בו.....255
8.13	הסכם לאבטחת מקום עבודה לתובע.....255
8.14	קיים אינטרס ציבורי שתוצאות הבחירות תשקפנה את רצון הבוחרים כפי שזה מוצא את ביטוי במסגרת דיני הבחירות. הסכמה בין עסקנים לא יכולה לבוא במקום רצון זה, שכן הסכמה ביניהם אינה משקפת אותו.....256
8.15	מהות ההסכמים, ערב הבחירות לראשות עיריית נהריה, האם היה בהם משום "שוחד בחירות", האם הוכחה אי-חוקיותם?.....256
8.16	האם הסכם הרוטציה תקף ומחייב, וביטולו על-ידי המשיב נעשה שלא כדין?.....257
8.17	מחלוקת על תקפות ההסכם ועל הפרתו.....257
8.18	מה דינו של הסכם רוטציה שיש בו סעיף סנקציה כספית?.....258
8.19	גילוי הסכמים לפני הבחירות.....258
	שער ג': בחירות למועצות האזוריות והמקומיות - תמצית ההלכה הפסוקה
259.....	פרק א': המועצות האזוריות
259.....	

פרק ב': בחירות למועצות המקומיות	265
1. טענת העותר ל"עיוות דין שנגרם לעותר ולציבור הבוחרים באריאל"	265
2. בפסיקה לא נקבע מבחן ברור לצורך מילוי התנאי של מגורים בקביעות, וככלל, נקבע, כי על כל מקרה להיבחן בהתאם לנתונים העובדתיים הרלבנטיים	265
3. בקשה לדחיית מועד בחירות	265
4. הוכחת קיומו של ליקוי בהליך הבחירות שעלול היה להשפיע על תוצאותיהן	266
5. מעגל האנשים שאינם רשאים ללוות את הבוחר כדי לעזור לו בפעולות ההצבעה	266
6. המועד להגשת ערעור מינהלי	267
7. לא הוכח שמקור 88 הפתקים שברשותו הוא בחומר הבחירות מבין הפתקים שנשפרו בקלפיות וכי אף אחד מפתקים אלה לא שורבב לחומר הבחירות	267
8. קיום בחירות חוזרות לראשות המועצה	268
9. העברת ראש המועצה המקומית מתפקידו	268
שער ד': חוק בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם - רשויות מקומיות - מועצות מקומיות - מועצות אזוריות	269
פרק א': כללי	269
פרק ב': ההלכה הפסוקה	271
1. שאלת מעמדו של ראש רשות מקומית שהוגש נגדו כתב אישום הנוגע לפעילותו הציבורית	271
2. הטענה כי מקום מגוריו הקבוע של המשיב 4 אינו בתחום העיר אלעד אלא בירושלים ולפיכך אינו זכאי להתמודד לכהונה כראש העיר אלעד	271
3. יש לראות את העותר כמי שהיה מזכיר המועצה המקומית כפר מנדא ולא כמנכ"ל	272
4. העברת סמכויות שר הפנים	273
5. סבירות ההחלטה להקמת ועדת החקירה	273
6. האם יש מקום להתערב בהחלטה שלא לדחות את מועד הבחירות? 274	274
7. החלטת הרשות שלא להחיל שבתון במועד הבחירות אלא להעביר את יום הלימודים למועד אחר	274
8. ליקויים בהליך ההצבעה ובספירת הקולות	274
9. עבודות הבניה רבות ההיקף שנעשו בהוראת המשיב סמוך לבחירות היו בגדר שוחד בחירות שעלול היה להשפיע על תוצאת הבחירות	275
10. הימנעות העירייה מלהורות לעובדיה להמנע מעיסוק בפעילות פוליטית, היא ההחלטה כנגדה טען העותר	276

11.	שאלת הקלון נבחנת על-פי מכלול של גורמים ושיקולים ובכללם - נסיבות המקרה; מידת הפגיעה בערכי המוסר והחברה; מידת הסלידה שהוא מעורר; תפקידו של מבצע העבירה; הקשר בין התפקיד לבין ביצוע העבירה; המניע לביצוע העבירה.....	276
12.	האם יכול ראש מועצה דתית להיות מועמד בבחירות למועצה המקומית?.....	277
שער ה': תעמולת בחירות 279.....		
פרק א': הדין 279.....		
1.	חוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959.....	279
2.	הוראות חוק הבחירות לכנסת ביחס לתעמולת בחירות.....	295
פרק ב': תכלית דיני תעמולת הבחירות 297.....		
פרק ג': ההלכה הפסוקה 299.....		
1.	מה דין תעמולת בחירות ברדיו?.....	299
2.	חופש הביטוי הפוליטי.....	300
3.	הכוונה לשדר את התכנית בהשתתפות ראש הממשלה.....	300
4.	"פעילות בחירות" כהגדרתה בחוק מימון מפלגות.....	301
5.	סירוב המשיבה 3 לפרסום שלטים.....	301
6.	פניית העותר ליו"ר ועדת הבחירות בטענות למעשים בלתי-חוקיים.....	302
7.	חופש הביטוי הפוליטי.....	303
8.	תצהירם כוזבים.....	303
9.	נאום ראש ממשלת ישראל בפני הקונגרס האמריקאי ישודר על-ידי גופי השידור הנתונים לרגולציה בישראל בהשהיה של 5 דקות.....	304
10.	סבירות מינויו של צחי הנגבי לתפקיד סגן שר החוץ.....	304
11.	במסגרת העתירה נטען כי יש לפרש את החוק הקיים כמתיר שידורי תעמולה בטלוויזיה עד 60 יום טרם קיומן של הבחירות.....	305
12.	פסילת תשדירי תעמולה.....	305
13.	איסור על שימוש בנכסי הציבור בקשר לתעמולת בחירות.....	306
14.	כללי רשות השידור וכללי הרשות השניה.....	306
15.	האם ההגבלה שהטילה יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית על חופש הביטוי של מפלגת שינוי היא כדין?.....	307
16.	ביטול החלטת הפסילה של קטעי התשדירים נשוא העתירות.....	307
17.	האם תעמולת בחירות באינטרנט אסורה היא על-פי חוק התעמולה?.....	308
18.	חופש הביטוי ואכיפה סלקטיבית.....	308
19.	החובה המוטלת על כל ערוץ תקשורת היא להיות מודע ודרוך כדי למנוע בעד נציגי הרשימות והמועמדים לנצל את הופעותיהם בטלוויזיה או ברדיו לתעמולת בחירות.....	309

20.	בקשה לכופ על המשיב את הציות לצו בדרך המותווית בפקודת בזיון בית-משפט	310
21.	חלוקת קמיעות	310
22.	המושג "שמן סגולה"	311
23.	תעמולה מפלגתית	311
24.	בקשה לצו מניעה - לוחות מודעות	312
25.	תעמולה לעמדה פוליטית השנויה במחלוקת קשה בציבור הישראלי	312
26.	האם מוסמך בית-המשפט בקובלנה פרטית לצוות על מעצרו של הנאשם עד לתום ההליכים בעילה של שיבוש הליכי משפט?	312
27.	הזמן המוקצב לרשימה חדשה בשידורי הבחירות בטלוויזיה	313
28.	פרשנותו של סעיף 9(ב) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959	314
29.	שידורים המקוימים על-פי אישור, שניתן לשתי מפלגות	314
30.	"שירות עבודה חיוני"	314
31.	האם פרסומה של חוברת כגון זו אליה מתייחסת הבקשה הוא בגדר מעשה אסור?	315
32.	פירוש וישום הוראות סעיף 5 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה)	315
33.	טענת העותרים כי "גם לנו גם לכם לא יהיה", כלומר יש לאסור ניצולם של שידורי התעמולה לכנסת לצורך תעמולת הבחירות לרשויות המקומיות	316
34.	כרזות וקמעות	317
35.	צו למניעת פרסום	317
36.	עבודות בניה בגדר שוחד בחירות	318
37.	התערבות בפעילויות מחאה פוליטיות	318
38.	הסיסמה "חוזרים לחיים"	318
39.	החלטת ראש עיריית תל-אביב-יפו שלא לאפשר לעמותה להציב במרחב הציבורי שלט חוצות שהיא חפצה בפרסומו	319
40.	לשון הרע ש"פורסם"	319
41.	הפרת חוק הבחירות (דרכי תעמולה) לעניין העסקתו של התובע	320
42.	פרסומן של תוצאות סקר מוקדם ביום הבחירות גופו, ובעניין השפעתו האפשרית של פרסום זה על בוחרים שטרם מימשו את זכותם לבחור	320